

DESIGN

Het denkende design van Ola-dele Kuku

De Nigeriaanse architect en designer Ola-dele Kuku werkte samen met sterarchitect Daniel Liebeskind en gaf les aan de prestigieuze Politecnico Di Milano. Sinds 1995 woont en werkt hij in ons land.

Architectuur, design en taal versmelten tot één geheel bij Ola-dele Kuku (40). Hij is van mening dat je ook met woorden een vorm en een betekenis creëert: via zinnen. „Bouwen is een uitvloeisel van onze behoefte om abstracte ideeën vorm te geven,” stelt hij. „Je kunt ideeën niet zien, niet horen of niet voelen. Design en architectuur zijn dus een manier om ideeën te concretiseren. Maar design blijft wel kunstmatig in zijn creativiteit. Het gaat namelijk vaak om een *relooking* van een al bestaand iets.”

Het is van bij het begin van ons gesprek duidelijk dat we hier te maken hebben met een intellectueel die over alle aspecten van zijn werk nadenkt. Met een architect die zichzelf ook beschouwt als een kunstenaar. Voor hem is de symboliek die wordt uitgedrukt door de voorwerpen die hij creëert belangrijker dan het formele uitzicht ervan. „Een stoel is geen ontwerp, maar een symbool voor de zittende toestand waarin we ons kunnen bevinden. In een binnenruimte is hij een fysieke weergave van de rust die hij voor ons betekent.”

Ola-dele Kuku is een architect die nooit zelf heeft gebouwd — „Ik wil de veeleisendheid die mijn vak mij oplegt geen onrecht aandoen,” zegt hij hierover — maar die zijn projecten wel tentoonstelt. En op aanvraag laat hij sommige van die getoonde voorwerpen dan realiseren.

Wat hem zo aansprak in een project als 'Opera Domestica' (1990-1995) — voorwerpen die werden ontworpen als antwoord op onze manieren van zijn in onze woonomgeving — zijn vooral de afscheidingen die eigenlijk staan voor de verdeling van het huis in kamers (salon, slaapkamer, bureau enzovoort). „Wanneer al die ruimten in het begin leeg zijn, dient het woord 'slaapkamer' bijvoorbeeld alleen om een onderscheid te maken tussen de afmetingen van een bepaalde ruimte en die van een andere,” legt Ola-dele Kuku uit. „De grootste kamer zal het salon worden, de kleinste de slaapkamer. Maar niets in de ruimte zegt wat er in een slaapkamer gebeurt, tot je er een bed hebt neergezet. Het is niet het design van het bed dat ons vertelt dat er in deze kamer wordt geslapen, het is de betekenis van het voorwerp, de symbo-

liek, die de relatie tussen ons zijn en het voorwerp en de ruimte bepaalt. Dát is de essentie. Het design komt daarna.”

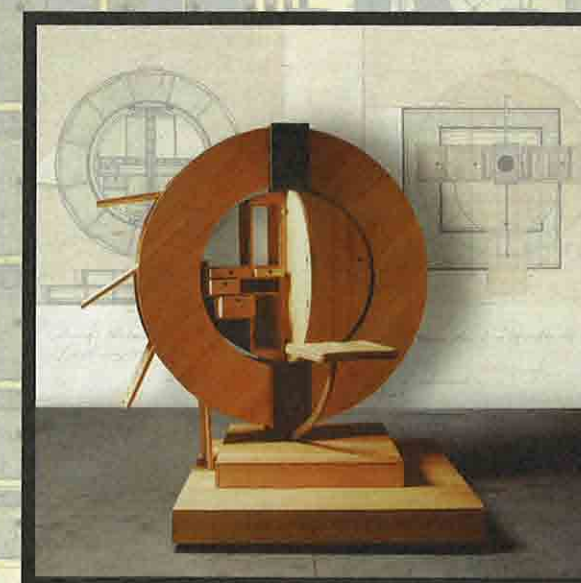
Vanaf 7000 euro

Hoewel hij al jaren in het Westen woont en werkt, blijft Ola-dele Kuku heel trouw aan zijn roots. „Ik heb het geluk gehad op te groeien in een Afrikaanse cultuur, die een kosmische manier van het zijn weerspiegelt. Mijn Yoruba-roots hebben een grote invloed gehad op de manier waarop ik dingen zie en aanneem. Mijn oorspronkelijke cultuur draagt een hele kosmos in zich; alles is er beziel. De behoefte om dingen te doen en te creëren, voel ik persoonlijk als zeer dierlijk aan. Vogels bouwen, bijen bouwen... En dat zijn geen architecten. Dat alles heeft een invloed op mijn 'scheppingsproces'. Bouwen, is bij mij een natuurlijk proces. Zo weerspiegelt mijn meubilair wat in mij leeft, mijn zoektocht met behulp van bijna niets: getallen bijvoorbeeld.”

Kuku werkt vooral met hout: „Hout heeft de mens steeds heel trouwe diensten bewezen, zelfs bij onze lange ontdekkingsreizen over zee hebben we steeds vertrouwen kunnen stellen in hout als duurzaam materiaal. Hout en de mens zijn altijd al verbonden geweest.”

HOE EEN NIGERIAANS ARCHITECT IN BRUSSEL BELANDT

Ola-dele Kuku studeerde in Nigeria, Engeland, de VS en Zwitserland. Voor zijn eerste job werkte hij in Italië samen met toparchitect Daniel Liebeskind, een van de laureaten van de wedstrijd die werd uitgeschreven om *Ground Zero* in New York een nieuwe invulling te geven. Kuku gaf ook les aan de faculteit architectuur van de prestigieuze *Politecnico Di Milano*. Vijf studenten van *Ter Kameren* liepen er stage en als stagebegeleider ging hij met ze mee toen ze hun werk voorstelden in Brussel. Hij werd uitgenodigd voor enkele lezingen en seminaries en omdat de stad hem wel beviel, besloot hij er te blijven.

IDEEËN VORMGEVEN

„Je kunt ideeën niet zien, niet boren of niet voelen. Design en architectuur zijn dus een manier om ideeën te concretiseren.”

De vorm hangt af van het concept waarrond hij werkt. „Het zoeken naar een betekenis is de kern van alles wat ik doe. Sommige getallen zijn zeer krachtig. In sommige lees je de samenstelling van ons universum. Alles kan worden herleid tot enkele vergelijkingen die alles bepalen wat er gebeurt: van een videospel tot God zelf.”

Ola-dele Kuku is een denker, maar hij is evenzeer een verkoper. Hij neemt deel aan heel wat tentoonstellingen en wedstrijden en zijn ontwerpen en meubels krijgen vaak een plaats bij 'heel gewone' klanten. *Lagae Hout* uit Kortrijk en *Noordboom* uit Ronse staan in voor de realisatie van de projecten. Maar bij Kuku vind je niet alles. Kasten of complexe kisten zijn gangbaarder dan een gewone tafel. „Mijn werk is vrij duur: de prijzen beginnen bij 7000 euro.”

SERGE VANMAERCKE ■
serge.vanmaercke@roularta.be

Info: D.A.M. Spazio, ☎025029950, www.ola-delekuku.com